

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

NÁZEV: „Veselá školka“

Motto: „Kdo si hraje, nezlobí“

ZŠ A MŠ MACHOV

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	2
1.1. Název ŠVP.....	2
1.2. Údaje o škole	2
1.3. Kontakty.....	2
1.4. Zřizovatel.....	2
1.5. Platnost dokumentu	2
2. Obecná charakteristika školy	3
2.1. Velikost školy.....	3
2.2. Lokalita školy.....	3
2.3. Prezentace školy	3
2.3.1. Výročí MŠ	4
3. Podmínky vzdělávání	5
3.1. Věcné podmínky	5
3.2. Životospráva.....	5
3.3. Psychosociální podmínky	5
3.3.1. Minimální preventivní program	6
3.3.2. Sociální prostředí	7
3.4. Organizace chodu mateřské školy.....	7
3.5. Řízení mateřské školy.....	8
3.6. Personální a pedagogické zajištění	8
3.7. Spoluúčasť rodičů	9
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	10
3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
4. Organizace vzdělávání	13
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	13
5.1. Zaměření školy	13
5.2. Metody a formy vzdělávání	14
6. Vzdělávací obsah	15
6.1. Integrované bloky	17
6.1.1. Podzim v naší školce a s ním nový školní rok	17
6.1.2. Bude zima, bude mráz	23
6.1.3. Sluníčko nám krásně svítí, příroda se probouzí	31
6.1.4. Už je léto, už k nám jedou prázdniny.....	38
7. Systém evaluace.....	44
7.1. Plán kontrolní a řídicí činnosti vedoucí učitelky MŠ Machov	45
8. Závěr.....	45
9. Podklady pro zpracování ŠVP pro PV	45
10. Přílohy.....	47
10.1. TVP na školní rok xx/xx	47
10.2. Harmonogram	47
10.3. Plán doplňkových činností.....	47

1. Identifikační údaje o škole

1.1. Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Veselá školka – Kdo si hraje, nezlobí

1.2. Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Machov

SÍDLO ŠKOLY: Machov 103

549 63 Machov

IČO ŠKOLY: 709 85 812

1.3. Kontakty

KONTAKT DO MŠ: telefon: 491 547 118

e-mail: ms.machov@seznam.cz

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Ing. Bc. Hana Lelková

číslo telefonu: 491 547 195

775 909 703

e-mail: skola@skolamachov.cz

webová adresa: www.skolamachov.cz

VEDOUcí UČITELKA MŠ: Jana Cvikýřová

telefon: 732 986 013

e-mail: cvikyrova.jana@seznam.cz

1.4. Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městys Machov

ADRESA ZŘIZOVATELE: Machov 119, Machov, 549 63

1.5. Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2020

ČÍSLO JEDNACÍ: nepřirazeno

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICÉ RADĚ: 18.8.2020

ZPRACOVALA: Jana Cvikýřová – vedoucí učitelka MŠ Machov

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Kapacita školy: 25 (s výjimkou 28)

Počet tříd: jednotřídní

Počet pracovníků: 2

2.2. Lokalita školy

MŠ a ZŠ se nachází ve středu městyse Machov, na náměstí.

2.3. Prezentace školy

Mateřská škola Machov je škola s dlouholetou historií.

Byla otevřena 22. září 1958 po rekonstrukci starých prostor bývalé továrny a bylo v ní zapsáno 22 dětí. Škola byla zřízena Školským odborem v Broumově. Ředitelkou byla jmenována paní učitelka Danuše Purtigová. Stravování dětí zajišťovala ŠJ při osmileté škole v Machově.

Dne 1. 3. 1965 byla předána do samostatného provozu školní jídelna pro MŠ.

Do roku 1965 byla MŠ jednotřídní s kapacitou 30 dětí.

Od 10. 5. 1966 bylo otevřeno ještě jeslové oddělení. Kapacita tak byla povýšena na 38 dětí.

Ve školním roce 1976/77 byly provedeny úpravy pro rozšíření o jedno oddělení MŠ z důvodu velkého počtu dětí.

Ve školním roce 1977/78 byla kapacita MŠ již 45 dětí a vznikly tak dvě oddělení MŠ. První oddělení s počtem 20 dětí a druhé oddělení s počtem 25 dětí.

Od roku 1983 se velice rychle měnil počet dětí zapsaných v MŠ a tím docházelo i k propouštění pedagogických sil a zpětně opět k nabírání. Tento stav trval až do roku 1988. Pak se počet dětí stabilizoval.

Od 1. 7. 1992 byla za paní ředitelku Danuši Purtigovou, jmenována na základě konkurzu do funkce ředitelky MŠ Machov - paní učitelka Jana Cvikýřová. Dne 19.11.1993 nastupuje na MD a na dobu MD jí zastupuje paní učitelka - Dana Baláková.

Dne 26.8.1996 nastupuje po MD zpět do funkce paní Jana Cvikýřová a ještě další dvě nové pedagogické pracovnice.

V rámci restituce musela být budova MŠ vrácena původnímu majiteli, a proto se hledaly jiné prostory pro umístění MŠ. Tyto prostory, po dohodě mezi OÚ Machov a ostatními institucemi, se našly v prostorech staré budovy ZŠ Machov.

Dne 14. 3. 1997 byla ukončena rekonstrukce a provoz ve starých prostorech MŠ a začalo se stěhovat.

Ve dnech 17.3. - 21.3 1997 probíhaly dokončovací práce a poslední úpravy. Stavební kapacita byla 30 dětí a hygienická 25 dětí.

Dne 22.3 1997 proběhl Den otevřených dveří a 24. 3. 1997 byl zahájen provoz v nových prostorách MŠ, i když ještě bez zahrady. Po dvou letech 24. 9. 1999 byl konečně zahájen i provoz zahrady MŠ. Společnými prostorami ZŠ a MŠ Machov je školní jídelna a dvůr. Mimo areál je umístěna školní zahrada MŠ.

Po tomto přestěhování vznikla jednotřídní MŠ s počtem 25 dětí, ale s povolenou výjimkou na 28 dětí. Počet zapsaných dětí se každý rok nepatrně střídá, ale zatím nikdy neklesl pod 24 dětí, spíše naopak.

Od 1. 1. 2003 došlo ke spojení Základní školy a Mateřské školy Machov. Ředitelkou Základní školy a Mateřské školy Machov byla jmenována paní Mgr. Helena Martincová. Paní učitelka Jana Cvikýřová byla od 1. 1. 2003 jmenována do funkce vedoucí učitelky MŠ Machov.

31.7.2018 končí ve funkci ředitelky ZŠ a MŠ Machov Mgr. Helena Martincová a na základě konkurzu je do funkce ředitelky ZŠ a MŠ Machov od 1. 8. 2018 jmenována Ing.Bc. Hana Lelková.

2.3.1. Výročí MŠ

Dne 22. 9. 2003 uplynulo rovných 45 let od založení MŠ v Machově.

Dne 22. 9. 2008 oslavila MŠ 50 let od svého založení.

Dne 22. 9. 2013 oslavila MŠ Machov již 55 let od svého založení.

Dne 22. 9. 2018 oslavila MŠ Machov již 60 let od svého založení.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

MŠ má dostatečně velké prostory. Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Pro MŠ byly vytvořeny stávající prostorové podmínky v roce 1997 po provedených stavebních úpravách. Prostorové uspořádání jednotlivých místností MŠ je účelové. Dětský nábytek, zdravotně hygienické zařízení (umývárna, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobena antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná a jsou estetického vzhledu. Třída je vybavena pracovními stoly a židličkami. Prostory třídy a herny umožňují hry v koutcích, jak individuální, tak skupinovou a zahrnují volné místo pro kolektivní stavby a konstruktivní hru.

Hraček a pomůcek je dostatečné množství. Pro děti jsou uloženy v kontejnerech a skříních na snadno přístupných místech. Půjčování některých hraček a pomůcek má určena předem dohodnutá pravidla. Pomůcky a hračky jsou průběžně obnovovány a doplňovány. MŠ je vybavena didaktickou technikou a kvalitní nabídkou dětské a pedagogické literatury.

Děti se svými výtvary podílí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče.

Mateřská škola má k dispozici školní zahradu. Byla však vybudována mimo objekt školy v prostoru za tělocvičnou ZŠ. Výměna hracích prvků byla provedena v červnu 2012. Kovové průřezky vystřídaly dřevěné (domeček, skluzavka, houpačka...). V roce 2019 musely být některé hrací prvky ze zahrady MŠ vyřazeny z bezpečnostních důvodů. Zahradu v roce 2020/2021 čeká celková rekonstrukce, aby opět mohla plně sloužit dětem. Okolí mateřské školy je upravováno a neustále vylepšováno. Některé venkovní prostory MŠ nesplňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (dvůr ZŠ a MŠ). Bude provedena celková rekonstrukce.

3.2. Životaspráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisů). Je zachována vhodná skladba jídelníčku. Plně je dodržován pitný režim. Mezi pokrmy jsou dodržovány pravidelné intervaly. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouhou dobu venku. Mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v MŠ. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Učitelky MŠ se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3. Psychosociální podmínky

Děti a dospělí se cítí v prostředí MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodněno ani znevýhodněno. Děti a jejich potřeby jsou všemi osobami respektovány. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád

a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Učitelský styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, se projevuje přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, solidarita, vzájemná podpora, zdvořilost a komunikace mezi všemi zaměstnanci školy.

Učitelka se věnuje i neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.3.1. Minimální preventivní program

Všeobecný úvod:

UVědomujeme si, že v dnešní době je stále sílící nárůst sociálně – patologických jevů u školních dětí, ale bohužel i už u dětí předškolního věku se stává celospolečenským problémem. Náš program je zaměřen na osvětu všech dětí naší MŠ, kdy respektujeme jejich věk a ostatní zvláštnosti.

Hlavní cíle:

- vytvořit pozitivní klima třídy tak, aby děti docházely do MŠ s důvěrou, otevřeností a nebály se o problémech mluvit a řešit je
- uplatňování výchovných programů v oblasti zdravého životního stylu
- navazování pozitivních vazeb mezi učitelkami a dětmi, pomoc a spolupráce rodičů při včasném odhalování poruch psychosociálního vývoje dítěte či jiných postižení
- vytvářet podmínky pro využití hezky stráveného času v MŠ
- systematicky vzdělávat učitelky v metodikách preventivní výchovy
- nabízet možnosti poradenského pracoviště
- znát pravidla třídy a dodržovat je, upozornit na děti, které je nedodržují (Pravidla pro vzájemnou dohodu, pohodu, porozumění a přátelství našich dětí)
- zamezovat šikaně, jejich náznakům a projevům

Zavedení do praxe:

- motivační příběhy, básničky, písničky
- využití nápadů, her a tvořivosti s využitím publikací
- ukázat věci, které nejsou pěkné
- rozvíjet mravní hodnoty dítěte
- vytvářet dobré sociální klima v MŠ

Materiál pro čerpání:

1. Využití publikace Dagmar Novákové - Zdravý způsob života a prevence závislosti

Blok 1 – O zdraví

Blok 5 - Alkohol

Blok 2 – Hygiena

Blok 6 - Pohyb

Blok 3 – O výživě

Blok 7 - Drogy

Blok 4 – Rostliny a my

Blok 8 - Kamarádství

Jednotlivé bloky jsou zařazovány do vzdělávacího programu tak, aby byly součástí tématu, které se probírá.

3.3.2. Sociální prostředí

Děti - pozornost je věnována individuální péči. Učitelky si vedou funkční záznamy o dětech, sledují jejich vývoj po celou dobu docházky do MŠ. Na základě těchto výsledků se domlouvají o dalších postupech s rodiči a odborníky.

Učitelky - v MŠ pracují dvě paní učitelky, obě jsou zaměstnány na plný úvazek. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro učitelství na MŠ splňují obě paní učitelky. Při práci paní učitelky vycházejí z potřeb dítěte. Uplatňují individuálně přizpůsobený adaptační režim. Dbají na vyvážený poměr spontánních a řízených činností v denním programu a dostatek prostoru a času pro spontánní hru.

Důraz kladou na:

- citovou podporu a pocit bezpečí
- ocenění, zvyšování pocitu vlastní hodnoty a sebejistoty
- aktivní střetávání s realitou, poznávání a nabývání nových znalostí, dovedností a zkušeností
- sebedůvěru, stabilizaci vlastní identity
- zodpovědnost a samostatnost
- spontánní vyjadřování vnitřních pocitů, vnímání vlastní osobnosti
- dodržování osobního soukromí dětí (osobní hygiena, společenské činnosti)
- organizování veškerých aktivit tak, aby děti pracovaly svým tempem

Uklízečka – pracuje na zkrácený úvazek

Školní jídelna – zabezpečuje celodenní stravování dětí v MŠ

3.4. Organizace chodu mateřské školy

Provoz MŠ je od 6:30 hod do 16:00 hod.

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí. Zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Mateřská škola umožňuje nově přichozím dětem postupnou adaptaci. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných

činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dbáno na osobní soukromí dětí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém. Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Vedoucí učitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby, vypracovává školní vzdělávací program. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

MŠ zřizuje Městys Machov, který také financuje její provozní náklady: elektrickou energii, vodu a vytápění (plyn), opravy, materiální vybavení apod.

Na mzdy zaměstnanců přiděluje finanční dotaci dle rozpočtových pravidel Krajský úřad Královéhradeckého kraje.

Na vzdělávací činnost dohlíží Česká školní inspekce.

Škola se člení na vedení školy, pedagogické pracovníky, správní zaměstnance a zaměstnance ŠJ.

Provozní porady jsou nepravidelné, dle potřeby provozu.

Řízení výchovy a vzdělávání a jeho organizace se řídí platnými školskými předpisy a vnitřním řádem školy.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Učitelky splňují odbornou kvalifikaci pro učitelství v MŠ. Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče a jejich bezpečnost. Ve službách se překrývají, aby byla zabezpečena bezpečnost dětí (řízené činnosti, pobyt venku, oběd, příprava na odpočinek).

Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel (nástěnky, řád školy, pravidla...). Snahou je vytvářet v MŠ dobré podmínky pro rozvoj učitelek (dostatek odborných knih a ostatního stud. materiálu, prostředí, mater. podmínky...). Využívat všech přidělených finančních prostředků na DVPP. Aktivně přistupovat ke svému dalšímu vzdělávání, vyhledávat i nabídky jiných center a škol. Neustále zvyšovat odbornou kvalifikaci.

Samovzdělávání učitelek:

- Využívání nabídkových akcí CV Královéhradeckého kraje.
- Studium odborných časopisů, knih, příruček, metodických plánů, projektů pro MŠ.
- Využívání vzdělávacích programů nabízených pro mateřské školy
- Vzdělávací akce SPC a PPP Náchod

Specializované služby:

- Logopedie je zajišťována vedoucí učitelkou MŠ za spolupráce s SPC Náchod.
- Pravidelné prohlídky u zubního lékaře.
- Spolupráce s dětskou lékařkou, PPP Náchod, ZŠ Machov, organizacemi v obci, Městyssem Machov, sponzory – rodiči MŠ, poštou, obchodem potravin a průmyslu, lékaři v obci.

3.7. Spoluúčast rodičů

- Učitelky i ostatní zaměstnanci MŠ jednají s rodiči jako se svými partnery – otevřeně, vstřícně, ochotně, ohleduplně, taktně, snaha o spolupráci. Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Učitelky MŠ sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se jednotlivých akcí MŠ.
- Jsou pravidelně a dostatečně informováni o výsledcích vzdělávání jejich dětí.
- Učitelky MŠ se domlouvají s rodiči o společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí.
- Učitelky MŠ chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům logopedickou péči na škole, poradenský servis i nejrůznější aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Rodiče mají k dispozici čísla na ředitelku i vedoucí učitelku MŠ a mají možnost domluvy individuální schůzky a řešení problémů a přání.
- Svá přání a stížnosti mohou rodiče napsat na lísteček a vhodit do schránky v šatně MŠ. Na jednotlivá přání a stížnosti jim bude odpovězeno buď ústně nebo písemně.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠVP pro PV v oblasti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází ze základního východiska RVP pro PV, a to nejen v rámci respektování individuálních potřeb a možností dítěte, ale i v rámci přípravy vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou vzdělávány na základě rozhodnutí o integraci v běžné MŠ.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i

možnostem. Snahou učitelů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je uplatňována profesionalita učitelky i ostatních zaměstnanců – asistent pedagoga, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Je nutné navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole a podmínky vzdělávání

Speciálně pedagogická péče je realizována za účasti asistenta učitele.

Na základě doporučení SPC Náchod je vypracován individuální vzdělávací program pro děti SVP, ve kterém je zohledněna potřeba individuálního přístupu k dítěti se SVP. V rámci práce s IVP je každému dítěti se SVP veden „Deník integrovaného dítěte“.

Podmínky:

Úprava režimu dne tak, aby vyhovoval dětem se SVP a umožnil jim individuální uspokojování jejich fyziologických potřeb (doba jídla, odpočinku, volné hry).

Snížení počtu dětí ve třídě a úprava pracovní doby asistenta učitele.

Nákup speciálních pomůcek a didaktických materiálů, her, speciální PC programy pro rozvoj kognitivních funkcí, speciální výtvarné pomůcky apod.).

Vymezení klidového prostoru – koutku pro děti se SVP a vybavení odpovídajícím nábytkem.

Spolupráce rodiny a školy.

Metodická podpora ze strany školského poradenského zařízení.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Výchovná péče o děti ve věku do tří let je zaměřena na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Dále na zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu venku, spánku a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho tělo:

Fyzický vývoj dítěte je ve dvou letech stále u osvojování dokonalého udržení rovnováhy, chůze je nejistá. Dítě neodhadne nebezpečné situace, proto je třeba neustálý dohled. Postupně poznává svoje tělo. Dovede pojmenovat jednotlivé části. Zlepšuje se koordinace činností mezi očima a rukama.

Očekávané výstupy:

Sebeobsluha: používá WC s pomocí, umyje si samo ruce, utře se, vysmrká se, spolupracuje při oblékání a svlékání, jí samo lžičkou, pije z hrnečku

Hrubá a jemná motorika: dobře chodí a běhá, s oporou vystupuje a sestupuje se schodů, skáče snožmo, chvíli dovede stát na jedné noze, hraje si s míčem, střídavě používá obě ruce, skládá a rozebírá předměty, různě s nimi manipuluje, zkouší malování prsty, první kresby – čáranice.

Dítě a jeho psychika:

Dítě v tomto věku má vybudovanou určitou úroveň nezávislosti, učí se mluvit, učí se zachovávat hygienické návyky, vyzrálост dítěte. Je velice citlivé a emoční. Začíná si osvojovat pravidla života ve skupině. Je schopné rozlišovat předmět podle tvaru, barvy. Zapojuje do svého poznávání i logické myšlení. Rádo rozhoduje za sebe, ale i za druhé, obtížně přistupuje na vyjednávání, řeší tyto situace občas záchvaty vzteku nebo vzdoru. Je důležité poskytnout mu pevné a bezpečné zázemí. Řeč se rychle vyvíjí, dítě klade množství otázek.

Očekávané výstupy:

Zrakové vnímání a paměť – třídí, řadí a porovnává předměty podle pokynů.

Řeč – pojmenovává věci kolem sebe, věci na obrázku, rozvíjí svá mluvidla (gymnastika mluvidel). Používá správně slova ANO-NE. Má zájem o obrázkové knížky, příběhy. Má vzor v řeči dospělého, napodobuje zvuky zvířat, doplňuje jednotlivá slova ve verši.

Dítě a ten druhý:

Ve hře batolete je velká proměnlivost. Z manipulační hry se postupně stává konstruktivní, z napodobivé námětová. Děti si rády naplno hrají převážně samostatně až

začátkem třetího roku reprodukuje řetězec činností, které odpozorovaly. Soustředěnost na tuto činnost je krátkodobá.

Očekávané výstupy:

Hra – stavění z kostek, hry s pískem, s auty, panenkami. Zapojuje se do pohybových her.

Dítě a společnost:

Dítě si ještě převážně hraje většinou vedle ostatních dětí ne s nimi, ale začíná se ve společnosti ostatních dětí cítit dobře. Vytváří si jen krátkodobé vztahy. Často ovšem vyhledává společnost dospělých a chce se zapojovat do jejich činností.

Očekávané výstupy:

Sociální dovednosti – dokáže se odloučit na určitou dobu od rodičů, napodobuje správné společenské chování (pozdravit, poděkovat, poprosit). Rozumí běžným pokynům.

Dítě a svět:

Dítě přirozeně pozoruje blízké prostředí i život v něm. Je třeba vysvětlovat dítěti, co se děje ve světě, který ho obklopuje, pomocí jednoduchých vět.

Očekávané výstupy:

Pojmenovávat přesné názvy zvířat, rostlin apod.

Orientovat se ve známém prostředí.

4. Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: celodenní

Počet tříd: jednotřídka (hygienická kapacita 25 dětí)

Věkové složení dětí: 3-6 let (MŠ výjimečně vzdělává děti mladší tří let, pro které je vypracován vzdělávací program)

V MŠ pracují dvě paní učitelky a jedna paní uklízečka. Údržbu objektu provádí pan školník. Stravu pro děti z MŠ zajišťuje školní jídelna.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Zaměření školy

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotnímu vzdělání všem dětem.

Je to dlouhodobý projekt, který buduje základy pro postoje, znalosti a dovednosti životně důležité pro člověka, připravuje děti na to, aby se aktivně zajímaly o učení. Projekt představuje upravené prostředí s cíli pro skupiny i pro jednotlivé děti s plánovanými i spontánními činnostmi, které se zakládají na zájmu dítěte a na znalosti vývojově vhodných činností. Prostor dětem umožňuje se dobře orientovat ve smysluplných činnostech a spontánním používání pomůcek.

Činnosti jsou nabízeny se zaměřením na podporu výchovy ke zdraví, výtvarné činnosti, konstruktivní činnosti, jazykovou gramotnost – předčtenářská gramotnost, matematickou a počítačovou gramotnost, sociální gramotnost, dramatickou činnost, činnost rozvíjející jemnou motoriku, hrubou motoriku, literární činnost, hudební činnost, pohybové činnosti.

Každodenní činnosti jsou stanoveny tak, aby pomáhaly dětem se cítit bezpečně, jsou jasně stanovena pravidla.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy se snaží směřovat k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné a spokojené.

Velkou péči chceme i nadále věnovat spolupráci s rodiči a jejich informovanosti.

Dlouhodobé vzdělávací cíle:

- vytvářet u dítěte zdravé životní návyky a postoje (stravování, pohyb, odpočinek, péče o své zdraví, hygiena)
- vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnat
- být tvůrčí a mít představivost
- mít možnost volby a nést za svou volbu zodpovědnost
- usnadnění rovného přístupu k předškolnímu vzdělávání pro všechny
- vytvoření pozitivního klima pro rodiče a jejich děti
- zajišťování logopedické péče
- rozvoj osobnosti dítěte jako celku s ohledem k jeho věkovým zvláštnostem, individuálnímu přístupu, rámcovým cílům předškolního vzdělávání
- spolupráce mezi MŠ, ZŠ a ŠJ.

- spolupráce s dětskou lékařkou, SPC Náchod a PPP Náchod, klinickou logopedkou a ostatními odborníky pro předškolní výchovu
- podporovat dobrou spolupráci s rodiči MŠ, zajišťování zajímavých akcí, besed, vzdělávacích přednášek pro rodiče, nabídka zapůjčení odborné literatury pro rodiče...
- vedení kronik, fotoalbumů, video záznamů, fotek na internetovém prohlížeči – rajce
- vystupovat s dětmi s kulturním programem pro rodiče a veřejnost (Vítání občánků, oslav obce, školy...)
- hledat další zdroje financování – např. fondy EU
- spolupráce se zřizovatelem při mapování narozených dětí a umístěním v MŠ, při financování MŠ, organizačních záležitostech...
- podporovat zaměstnance v profesionálním růstu, umožňovat jim celoživotní vzdělávání.
- snažit se rodičům nabídnout pro jejich děti co nejzajímavější, nejpestřejší, odborné, profesní nabídky vzdělávání, činností, akcí i mimoškolních aktivit, aby se děti do MŠ těšily a chodily do ní rády
- snahou všech je, aby MŠ v Machově nezanikla a byla zde i další roky pro machovské děti, které ji budou moci využít
- upevňovat mravní návyky ve společnosti
- celistvě rozvíjet děti před zahájením povinné školní docházky

5.2. Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Při pedagogickém procesu využíváme všechny formy (individuální, skupinovou i frontální) dle aktuální situace a potřeby.

V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte. Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

Metody vzdělávání:

Vhodné je využívání prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Ve vzdělávání je třeba využívat přirozený tok dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytovat dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. V předškolním vzdělávání je v dostatečné míře uplatňováno situační učení, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí.

Významnou roli v procesu učení sehraává spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby.

6. Vzdělávací obsah

a) Anotace vzdělávacího programu (hlavní myšlenka, z které program vychází)

Mateřská škola se snaží nabízet předškolnímu dítěti všestranně zdravé prostředí.

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotnímu vzdělávání všem dětem.

Jeho první vzdělávací krůčky stavět na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě.

Čas prožitý v MŠ musí být pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života i vzdělání.

Hlavním cílem je probudit v dítěti aktivní zájem objevovat, ukazovat co všechno zvládne a dokáže. Každodenní činnosti jsou stanoveny tak, aby pomáhaly dětem se cítit bezpečně.

Program představuje upravené prostředí s cíli pro skupiny i pro jednotlivé děti s plánovanými i spontánními činnostmi, které se zakládají na zájmu dítěte a na znalosti vývojově vhodných činností.

Prostředí dětem umožňuje se dobře orientovat ve smysluplných činnostech a spontánním používání pomůcek.

Činnosti jsou nabízeny se zaměřením na podporu výchovy ke zdraví, výtvarné činnosti, konstruktivní činnosti, jazyková, čtenářská, matematická, počítačová, sociální, přírodovědná gramotnost, rozvoj jemné a hrubé motoriky, literární, hudební a pohybové činnosti.

Celý program je postaven na hře a prožitkovém učení.

b) Rámcové cíle předškolního vzdělávání

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

(cíl rozvojový)

2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

(cíl hodnotový)

3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jak samostatná osobnost působící na své okolí (cíl produktivní, projektový)

c) Klíčové kompetence

1. kompetence k učení

2. kompetence k řešení problémů

3. kompetence komunikativní

4. kompetence sociální a personální

5. kompetence činností a občanské

d) Vzdělávací oblasti a dílčí cíle v oblastech

Dítě a jeho tělo – biologická oblast (lidské tělo a aktivní pohyb, sebeobsluha, zdravá výživa)

Dítě a jeho psychika – psychologická oblast (poznání, prožívání, sebepojetí)

Dítě a ten druhý – interpersonální oblast (respekt a tolerance, komunikace, spolupráce)

Dítě a společnost – sociálně – kulturní oblast (rodina a domov, MŠ a ZŠ, obec a země)

Dítě a svět – environmentální oblast (souvislosti, vývoj a změna, rozmanitost, ovlivňování člověka)

e) Nadstandardní péče o děti

- pravidelné kontroly u zubního lékaře
- plavecký výcvik předškoláků
- logopedická péče na MŠ ve spolupráci s SPC v Náchodě
- spolupráce s PPP v Náchodě
- oslavy narozenin dětí
- Den hračky
- divadla v MŠ
- prodejní výstavy knih
- fotogalerie
- vyšetření zraku dětí
- pravidelný Den dětí s hasiči
- Vánoce, Velikonoce
- přednášky pro rodiče
- loučení s předškoláky v obřadní síni Městyse Machov

6.1. Integrované bloky

6.1.1. Podzim v naší školce a s ním nový školní rok

Název	Podzim v naší školce a s ním nový školní rok
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Blok je zaměřen na seznámení dětí s novým prostředím, s novými situacemi, na život mimo domov, odloučení se na určitou dobu od rodiny, navazování nových kontaktů, vytváření povědomí o živé i neživé přírodě.</p> <p>Charakteristika:</p> <p>Je to období, kdy do MŠ přicházejí nové děti, které se seznamují s novým prostředím, situacemi, odloučením od rodičů. Podzim v Machově se nám velice líbí. V této době hrají listy všemi barvami a opadávají, na polích a zahradách sklízí lidé ovoce a zeleninu. Příroda se pomalu chystá na zimní spánek. Nastává dušičkový čas. Do života v Machově vítáme nové občánky.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Krtek se představuje – vítáme Vás ve školce – pravidla pro dobrou pohodu</p> <p>Krtek a sluníčko (co sklízíme na poli a na zahradě)</p> <p>Krtek a drak</p> <p>Krtek se loučí s čápem</p> <p>Krtek uspává přírodu</p>
Časový rozsah	Září – Listopad
Věková skupina	3 – 6 let

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p>

se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické

věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo		znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	vytváření základů pro práci s informacemi	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své

		vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spolupracovat s ostatními
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	zorganizovat hru
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj kooperativních dovedností	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.2. Bude zima, bude mráz

Název	Bude zima, bude mráz
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Blok je zaměřen na rozvoj povědomí o naší kultuře, na vzbuzení zájmu o kulturní, dramatické, hudební, literární a výtvarné dění. Podporuje vyjádření se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zachycení svých prožitků slovně i výtvarně, získání povědomí o širším kulturním a společenském prostředí, rozvoj fyzické zdatnosti.</p> <p>Charakteristika:</p> <p>Děti se těší až začnou padat z nebe první sněhové vločky, dospělí prožívají adventní čas a všichni společně se těšíme na nejkrásnější svátky v roce. Příroda spí zimním spánkem, ale některá zvířátka i v zimě potřebují, abychom se o ně starala. Nastala také doba, kdy se předškoláci chystají k zápisu do ZŠ. Čekají na nás radovánky a pokusy se sněhem, ledem a mrazem. A pak nastává čas, kdy se začneme pomalu se zimou loučit – čas karnevalů a masopustů.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Krtek, první sněhové vločky a sněhulák</p> <p>Krtek, čert a Mikuláš</p> <p>Jak krtek s kamarády slavil Vánoce</p> <p>Krtek a masopust</p> <p>Krtek panem doktorem</p>
Časový rozsah	Prosinec – Únor
Věková skupina	3 – 6 let

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

	vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	Rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé

		náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj kooperativních dovedností	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	poznávání jiných kultur	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami,

		<p>hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní

		názory a postoje a vyjadřovat je
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	získání relativní citové samostatnosti	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	poznávání jiných kultur	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé

vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování		děti i dospělí, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	spolupracovat s ostatními
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)		
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech

		chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

	Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
--	---	---

6.1.3. Sluníčko nám krásně svítí, příroda se probouzí

Název	Sluníčko nám krásně svítí, příroda se probouzí
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok je zaměřen na vytvoření základů aktivních postojů k životu. Charakteristika: Začínáme vnímat probouzející se přírodu, stromy začínají pučet a kvést, první jarní kytičky vykukují ze země, ptáci se vracejí z teplých krajín a zakládají hnízda pro svá mláďata, společně se připravujeme na čas velikonočních svátků, Den Země, čarodějnice, návštěvu knihovny. Nejvíce se těšíme na besídku pro naše maminky a pěkné odpoledne s nimi.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Krtek a skřivánek přivolali jaro Krtek a semínko Krtek a kniha Krtek koledníčkem Krtek a čarodějnice Krtek a naše maminky
Časový rozsah	Březen - Květen
Věková skupina	3 – 6 let

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat

	tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		chápat slovní vtip a humor
		rozhodovat o svých činnostech
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	osvojení si věku přiměřených praktických	zachovávat správné držení těla
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky,

	dovedností	pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představitosti a fantazie	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
	rozvoj kooperativních dovedností	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému,

		přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny,

		spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

6.1.4. Už je léto, už k nám jedou prázdniny

Název	Už je léto, už k nám jedou prázdniny
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Blok se zabývá rozvojem řečových schopností, vytváří základy pro práci s informacemi, učí děti vyjádřit získané dojmy a prožitky.</p> <p>Charakteristika:</p> <p>Těšíme se na náš velký svátek a každoroční oslavu spojenou s návštěvou u hasičů v Nízké Srbské. Je to období, kdy na nás čeká výlet s kamarády a poznávání světa kolem nás, přírody, nových míst. Pomalu se začínáme loučit s nejstaršími dětmi v MŠ – předškoláky (slavnostní rozloučení na úřadu Městyse Machov, spaní nebo zahradní posezení s rodiči a dětmi) a s dětmi, které nebudou MŠ o prázdninách navštěvovat. Slavíme poslední narozeniny dětí a školku připravujeme na prázdninový provoz. Naše kamarády si fotíme na společné foto, vyrábíme tablo předškoláků.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Krtek s dětmi slaví svátek</p> <p>Krtek s dětmi jede na výlet</p> <p>Krtek pomáhá deštivé kapce najít kamaráda</p> <p>Krtek a předškoláci</p>
Časový rozsah	Červen-Srpen
Věková skupina	3 – 6 let

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

	identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
řeší problémy na základě bezprostřední	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení	vyjadřovat svou představivost a fantazii

zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	problémů, tvořivého sebevyjádření)	v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby

		je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve

	rozvoj kooperativních dovedností	třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat spolupracovat s ostatními
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat očima zleva doprava
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		poznat napsané své jméno
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a	osvojení si elementárních poznatků, schopností a	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

7. Systém evaluace

Oblasti evaluace:

- jak jsou naplňovány cíle ŠVP PV a TVP PV
- kvalita podmínek vzdělávání
- učivo a jeho realizace
- práce učitelek
- výsledky vzdělávání

Časové intervaly evaluace:

- 1x za tři měsíce aktualizace diagnostiky dětí, dle potřeby i častěji nebo naopak (zodpovídají obě pí učitelky)
- 1x za měsíc až dva měsíce učitelská rada, dle potřeby (zodpovídá vedoucí uč.)
- po každém tematickém celku (zodpovídají obě pí učitelky)

Kritéria pro hodnocení:

- zvolené téma (špatné, dobré...)
- využití podtémat, vyhovující dílčí cíle
- navazování odborné práce učitelek na sebe
- spolupráce obou učitelek
- přínos dětem
- co nám vyhovuje a co nevyhovuje, kde jsou rezervy
- rozhodnout v čem pokračovat, co bude nové
- umožňuje program činností naplňovat cíle vzdělávání
- vychází při plánování ze znalosti dětí
- umí u dětí vzbudit opravdový zájem o činnost
- mají děti možnost se samy rozhodnout
- jsou kladeny dětem otázky, které je nutí přemýšlet, rozvíjet logické myšlení
- dosahuje většina dětí stanovených kompetencí a očekávaných výstupů

Pravidla pro hodnocení:

Děti: individuální vzdělávací program, diagnostika dětí, kresba (zodpovídají obě pí učitelky).

Učitelka: hospitační činnost, sebeevaluace, hodnocení složení třídy, činnosti, formy, organizace, metody, motivace, pomůcky, hračky... (zodpovídají obě pí učitelky).

Rodiče: zpětná vazba, dotazníky, ankety, výstavy, přednášky (zodpovídají obě pí uč.).

Analýza uplynulého školního roku, výsledky činností dětí v MŠ (zodpovídají obě pí uč.).

ČŠI – závěry z inspekční zprávy (3 zodpovídá vedoucí učitelka a ředitelka ZŠ a MŠ Machov)

Soustavné vyhodnocování učitelské činnosti a vzdělávacích programů (zodpovídá vedoucí učitelka).

Autoevaluace – učitelka je současně subjektem i objektem vyhodnocování (zodpovídají obě pí učitelky).

7.1. Plán kontrolní a řídicí činnosti vedoucí učitelky MŠ Machov

1) Kontrola učitelky:

- vedení třídní dokumentace
- vedení kroniky MŠ
- výzdoba MŠ (nástěnky, značky dětí, Den hračky, narozeniny...)
- jednotné působení na děti a rodiče
- dodržování výchovného plánu, sebevzdělávání, hospitace
- evaluace diagnostiky dětí
- evaluace ŠVP pro PV a TVP pro PV učitelkou
- průběžná hodnocení – orientační vstupy
- práce se ŠVP pro PV a uplatňování v praxi

2) Vedení předepsané dokumentace MŠ, kroniky MŠ.

3) Spolupráce se ZŠ (ředitelka ZŠ a MŠ, Rada rodičů ZŠ a MŠ...).

4) Svolávání a organizování provozních a pedagogických rad.

5) Spolupráce se všemi partnery MŠ – Městysem Machov, ZŠ, ŠJ, Kraj, atd.).

6) Kontrola a neustálé zdokonalování a doplňování ŠVP a TVP.

7) Sebeevaluace, vyhodnocování s kolektivem.

PEDAGOGICKÉ A PROVOZNÍ RADY

Svolávány pravidelně 1. krát za dva měsíce dle potřeby a situace i dříve.

Termíny jsou domlouvány týden až dva týdny předem.

Z učitelských i provozních rad jsou vedeny záznamy v sešitě učitelských a provozních rad.

8. Závěr

Tento program byl vypracován na základě podmínek školy. Je v souladu s platnou legislativou a dokumenty týkajícími se předškolní výchovy a s ohledem na hygienické předpisy v MŠ.

9. Podklady pro zpracování ŠVP pro PV

Rámcové vzdělávací programy pro předškolní vzdělání – 1.1.2018

Podmínky MŠ v Machově

Hodnocení uplynulých roků

Personální podmínky

Platné vyhlášky a nařízení MŠMT o mateřských školách

Metodické materiály

Články z časopisu Informatorium a ostatních odborných časopisů

Závěry z ČŠI

Zkušenosti a poznatky ostatních učitelek a ředitelek z MŠ

Materiály ze semináře Podpora zdraví a předcházení úrazů

Zdravý způsob života a prevence závislosti pro MŠ

Metodické materiály k prevenci dětských úrazů, drogám, děti v dopravním provozu,...

Doc. PhDr. Mikulajová Marína Csc. –Tréning fonematického uvědomování

Školský zákon – č. 549/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělání

Metodické materiály pro MŠ

Knižní publikace:

Miroslava Sloupová: Rok s Krtkem

Charles a Smith: Třída plná pohody

Patty Claycomtová: Školka plná zábavy

Leona Marcinko: Strašidla a pohádkové bytosti

Marie Hanzlová: Čteme dětem a s dětmi

10. Přílohy

10.1. TVP na školní rok 20xx/20xx

10.2. Harmonogram

10.3. Plán doplňkových činností

TVP na školní rok 2020/2021

„Rok s krtkem“

Okruhy tématu:

- a) Matematická gramotnost (početní řada, pojmy, geometrické tvary, ...)
- b) Čtenářská gramotnost – čteme dětem (den knihy, knížky v MŠ, prodejní akce, beseda s knihovnicí, návštěva knihovny, školáci čtou dětem, ...)
- c) Jazyková gramotnost – hroch Logopedík
- d) Sociální gramotnost (pravidla chování v MŠ a ve společnosti)
- e) Počítačová gramotnost (výchovné programy na počítači pro děti – dětské koutky)
- f) Diagnostika dětí – IVZP
- g) Přírodovědná gramotnost:
 - Život na naší planetě
 - Čtvero ročních období na naší zemi (jaro, léto, podzim, zima)
 - Ekologie
- h) Dopravní a bezpečnostní gramotnost (besedy s policií, hasiči, ...)
- i) Grafomotorika (celoroční projekt pro děti ve věku 3 – 6 let)

Všechny okruhy jsou zapracovávány do jednotlivých integrovaných bloků.

Činnosti a příležitosti k jednotlivým integrovaným blokům

Podzim:

Společné hry se staršími dětmi a pomoc mladším, procházka s dětmi do podzimní přírody, sběr podzimních přírodnin, výroba figurek z podzimních plodů, zkrášlujeme okolí své školky, hraje si s podzimními barvami – otisky, pozorujeme ptáky, kteří odlétají, poznáváme je na obrázku, zpíváme si o nich písničky, povídání a hry o rodině, o lidském těle, oslavy narozenin dětí, barevné dny.

Zima:

Návštěva čerta a Mikuláše, pečení cukroví, zdobení stromečku, vyrábění přáníček a vánočních ozdob domů, vánoční besídka, pyžamový karneval, plavání předškoláků, návštěva krmelce, poznáváme stopy zvířátek ve sněhu, krmítko pro ptáčky, pokusy se sněhem a ledem, zimní radovánky, návštěva v 1. třídě a školní družině, písničky, básničky a pohádky o zimě, lidové zvyky v zimě.

Jaro:

Pozorování změn v přírodě, návštěva v knihovně – beseda s knihovnicí, výlet ke studánce, sbírání prvních jarních kytiček, pozorování přiletu ptáků a jejich mláďat, vyrábění z proutků, divadlo, dílna s rodiči, čarování a míchání kouzelných nápojů, malování, kreslení,

modelování, zpívání o jarní přírodě, lidové zvyky – koleda, stavba Majky, sportovní hry v přírodě, třídění odpadu, besídka ke svátku maminek, počítač – dětské koutky.

Léto:

Fotíme se s kamarády, oslavy Dne dětí, výlety (vlak, autobus, pěšky), balónkový den, návštěva u hasičů, spaní v MŠ, zahradní slavnost, rozloučení s předškoláky, oslavy narozenin, programy na prázdniny.

Harmonogram

Podzim:

- adaptace nových dětí a pravidla třídy
- vyšetření řeči
- třídní schůzka rodičů
- seznámení s TVP: „ Rok s krtkem“
- nabídka přednášky pro rodiče o vývoji dítěte a jeho úskalích a nemocech (Mgr. P.Fetrsová, MUDr. M. Výravská)
- návštěva hasičů v Nízké Srbské
- prohlídka u zubaře
- vítání občánků
- „Martin na bílém koni“ – 11.11.

Zima:

- přání k Vánocům a dárky
- vánoční focení – p. Hurdálek
- Barborky – 4.12. - přinést větvičku třešně a zlatého deště
- Mikuláš - 5.12. – nadílka
- vánoční besídka pro rodiče
- návštěva prvňáků v MŠ
- karneval s krtkem
- zimní olympiáda

Jaro:

- první jarní den – 21.3.(přinést do MŠ první jarní kytičku)
- třídní schůzka rodičů
- „Den knihy“ – moje nejoblíbenější kniha
- Babička čte pohádky
- beseda s knihovnicí z Police nad Met.
- koleda v MŠ (zelený čtvrtek)
- oslava Velikonoc s rodiči (velikonoční dílna, besídka, ...)

- Den země – 22.4.
- čarodějnice – kostýmy čarodějnic a čarodějů, hledání pokladu-30.4.
- focení na konci školního roku – fotograf – pan Hurdálek
- návštěva předškoláků v 1. tř. a ŠD ZŠ
- zápis do 1.třídy
- zápis do MŠ
- Kytičkový den a Den maminek – besídka, dílny
- výlet na konci roku společně s MŠ Suchý Důl (místo upřesníme po dohodě)

Léto:

- Den dětí – 1.6.
- tablo předškoláků
- rozloučení s předškoláky na úřadě Městyse Machov a v MŠ
- ukončení ročního tématu

Tradičně:

Den hračky – první úterý v měsíci (oblíbená kniha, hračka, polštářek, hudební nástroj ...)

Oslava narozenin dětí v MŠ

Divadlo v MŠ – divadlo Kozlík HK, divadlo U staré herečky Praha

dle nabídky divadel v okolí

Barevné dny v MŠ

PLÁN DOPLŇKOVÝCH ČINNOSTÍ

(výlety, projekty, akce pro děti a rodiče, exkurze, ...)

Výlety:

- obří akvárium v Hradci Králové
- perníková chaloupka u Pardubic
- výlet do skal Adršpach
- hvězdárna Úpice
- farma Wenet Broumov
- mini ZOO Zobal Police nad Metují
- ZOO Dvůr Králové
- vánoční toulky zasněženou vesnicí
- prohlídka betlému v našem kostelíčku
- vánoční putování za lesními zvířátky, zdobení stromečku pro děti

- výlet ke studánce, na Machovský Šefel, do Řeřišného
- výlet k hasičům do Nízké Srbské
- výlet do Xaverova za kuřátky

Projekty:

- Jablíčkový týden
- Bramborovo – cibulový týden
- Týden s večerníčky
- Vánoční čas (pečeme cukroví, záviny, vánočky)
- Mikuláš a čert v MŠ
- Pohádková výprava za princeznami a rytíři
- Aprílová školka
- Včelka Mája
- Den Země s kamarádem Františkem
- Karnevalové a masopustní veselí
- Týden pro mlsné jazýčky
- Koleda v MŠ na zelený čtvrtek
- Vodník Česílko a otvírání studánek

Společné akce pro děti a rodiče:

- vaříme, pečeme a zavařujeme podzimní ovoce a zeleninu (Kuchařka našich maminek)
- vánoční a velikonoční hostiny
- vánoční besídka a posezení u kávy, čaje a cukroví
- rodiče a děti – podzimníčci, výroba podzimních draků, večerníčková čepice, pečení
- vánočního cukroví, dobrůtky k narozeninám
- velikonoční dílny
- den pro moji maminku (srdíčkový a kytičkový den)
- rozloučení s předškoláky na úřadě Městyse Machov a zahradní párty

Různé:

- přednášky pro rodiče (dětský psycholog, lékařka), SPC, PPP
- okénko pro rodiče (odborné články, kroniky MŠ, kuchařka našich maminek)
- logopedická poradna

- prevence o dětské zoubky
- vítání občánků
- Den hračky
- oslava narozenin dětí
- barevné dny
- fotografování dětí
- prodejní výstava knih
- návštěva divadel v MŠ a muzikanti s Brnkačkou
- pozorování větviček Barborky
- stavba Májky na čarodějnice, kouzelné lektvary, poklad
- poslové jara – první jarní kytičky
- plavecký výcvik předškoláků
- spaní v MŠ
- tablo předškoláků
- Den dětí a balónkový den
- vyšetření zraku dětí
- fotogalerie na internetovém prohlížeči „rajce“

Exkurze:

- hasiči Nížká Srbská
- knihovny Police nad Metují a Machov
- pošta Machov
- Městys Machov
- zdravotní středisko Machov
- sklenář pan Novák
- tkalcovský stav – paní Ruckerová
- terárium – paní Hronková
- včelín – pan Straube

Akce se školou:

- návštěva dětí z MŠ v 1. třídě ZŠ a ŠD
- návštěva prvňáků v MŠ a předávání pololetního vysvědčení
- zápis do první třídy ZŠ

- „Školáci čtou dětem“
- „Místo spaní hraní“
- divadla
- Machovské kufrování
- oslava Dne dětí
- beseda a ukázka práce policie